

שמיני- לא רק מספר!

מבוסס על לקו"ש חלק י"ז שמיני א'

מה הקשר בין שם הפרשה ("שמיני") לבין סיום הפרשה ("וזאת החיה וגו'") ?
קדושה אמיתית מתבטאת בהכרה שישנה טומאה וטהרה בעולם, ובחירת האדם בקדושה היא
המחדירה אותה בפנימיות

ילד מבקש מאביו להסביר את ההבדלים בין הפרעה, כעס ותסכול.
אביו מרים את הטלפון ומחייג למספר אקראי. כאשר עונים, הוא שואל, "האם אוכל לדבר עם דוד בבקשה?"
"לא. אין כאן אף אחד בשם דוד," אומר מי שענה לטלפון.
אביו מנתק ואומר "זאת הפרעה".
הוא מרים שוב את הטלפון, מחייג לאותו מספר ומבקש את דוד פעם שנייה, ושוב ושוב במשך שבע פעמים!
"לא, אין כאן אף אחד בשם דוד! אל תתקשר יותר! אם אתה מתקשר שוב אתקשר למשטרה!", אומר האדם.
אביו מנתק ואומר "זה כעס".
"אז מה זה תסכול?" שואל בנו. האב מרים את הטלפון ומחייג לאותו מספר בפעם השמינית.
"שלום, זה דוד. האם קיבלתי שיחות טלפון?" הוא שואל כלאחר יד...

פרשת השבוע, פרשת שמיני, עוסקת ברובה במאורעות היום השמיני למילואים, יום חנוכת המשכן, אותו יום מופלא
בו ירדה השכינה לעולם על מנת לשרת ולשכון בנשמות ישראל. ידוע, שכל פרט בתורה, מדויק להפליא, אין יתר ואין
חסר. יתרה מזאת, אפילו שמות הפרשיות אינם שמות הסכמיים גרידא, המבוססים על תחילת הפרשה, ותו לא. שם,
ע"פ תורה, הוא ענין פנימי המלא משמעות, שם המייצג את המהות הפנימית של הדבר בו הוא נקרא. הדבר תקף,
ביתר שאת, בנוגע לשמות הפרשיות. שם הפרשה אמור לכלול בתוכו את מהות הפרשה, עד כדי כך, שכל פרט
בפרשה קשור ומחובר לשם בו נקראת הפרשה.

לאור האמור, מתעוררת שאלה חריפה על פרשת שמיני. אמנם, תחילת הפרשה אכן עוסקת במאורעות היום השמיני
למילואים, נושא הקשור ישירות לשם הפרשה-שמיני. אבל לקראת סיום הפרשה, התורה עוברת כיון באופן חד ביותר
ועוסקת בדיני בהמות, חיות עופות ושרצים הטמאים והטהורים. דבר, שלכאורה, אינו קשור כלל לשם
הפרשה: "שמיני"? אחרי הכל, מה הקשר בין השראת השכינה בקודש הקודשים לקיפוד, גמל וחמור?

תורת החסידות מלמדת אותנו שלכל דבר יש מהות ומשמעות פנימית, אפילו למספרים. אחד, שתיים ושלוש, אינם רק
ספרות גרידא, כ"א הם ענינים רוחניים עמוקים המלמדים אותנו מסרים חשובים בעבודת השם. הדבר נכון גם בנוגע
לספרות שבע ושמונה. בתורת החסידות ישנה אריכות נפלאה להסביר את המשמעות המיוחדת וההבדל הבולט בין
שתי ספרות אלו.

המספר שבע מייצג את טבע הבריאה ואת החיות האלוקות המתלבשת בה. שבעת ימי בראשית, שבעה ימים בכל
שבוע, שבעת כוכבי הלכת, מחזור שנות השמיטה כל שבע שנים, אלו דוגמאות אחדות לעובדה הברורה שטבע
הבריאה, ומחזור החיים האנושי והתורני קשור עם למספר שבע.

לעומת זאת, המספר שמונה מסמל את דרגת האלוקות שלמעלה מטבע הבריאה, אותה דרגה אינסופית ושמימית
שהיא שאנן ערוך כלל לכל שבעת הספרות שקדמו לה, בעוד שכל שאר הספרות מייצגות את גבולות הטבע, הרי
שהספרה שמונה מייצגת את האינסוף, את הבלתי גבולי, את הקב"ה בעצמו.

על אף ריחוק הערך בין הספרה שבע לשמונה, ריחוק אינסופי כראוי להבדל בין הגבול ובלי גבול. מ"מ הספרה שמונה
אינה מנותקת ומופרדת משאר הספרות שקדמו לה, אחרי הכל, בלי שבע, אי אפשר להגיע לשמונה...המספר שמונה
בנוי על שבע הספרות שקדמו לו. זוהי עובדה פשוטה, אבל כשנדרגם את זה למושגים רוחניים, נוכל לגלות מוסר
השכל חשוב בכל הקשור להבאת הגאולה האמיתית והשלימה.

בתלמוד נאמר (ערכין יג,ב) שהכינור של ימות המשיח יהיה בין שמונה נימין, זה נשמע כעובדה שולית שאמורה לעניין, אך ורק, את המנצח של התזמורת הפילהרמונית או את יצחק פרלמן, למה הגמרא בוחרת לנכון ללמד אותנו את הפרט הכה שולי הזה?

על זמן הגאולה נאמר "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר כי פי ה' דבר" (ישעיה מ,ה) תיאור נבואי זה בא להדגיש שבזמן הגאולה, ראית אלוקות תהיה דבר רגיל, פשוט ומוחשי. כמו שהיום אנו רואים צמחים, חיות ואבנים, לעתיד לבא נראה אותו יתברך, עם אותה פשיטות וטבעיות, כאילו זה היה דבר מן השורה. זאת אומרת, שכבוד ה' שיתגלה לעתיד יחדור לתוך תוכו של טבע העולם, טבע הבשר הגשמי ישתנה ויוכל לראות אלוקות כדבר מוחשי.

עד"ז נאמר: "אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר ונבאו בניכם ובנותיכם" (יואל ג,א) תיאור זה של הנביא בא להסביר שרוח הנבואה העתידית תהיה דבר רגיל ופשוט, ללא כל תנאים מוקדמים כ"התפשטות הגשמיות", או התעלויות רוחניות כפי הנדרש בזמן הזה. זה יהי הדבר הכי פשוט, והכי רגיל בחיי היום יום, כמו לקנות לחם בחנות...או לשפוך מים... אבל, איך זה אמור לקרות? איך, בבת אחת, תשתנה כל מציאות הבריאה אותה אנו מכירים, ותתחיל לראות אלוקות ולהתנבאות?

הדבר נעוץ במספר "שמונה" (זוכרים את הכינור המיוחד..). כבוד ה' שיתגלה לעתיד הוא ע"ד הספרה "שמונה". מצד אחד, נעלה באין ערוך משבע, מטבע הבריאה כפי שאנו מכירים אותה. ומצד שני, קשור ובנוי על שבע הספרות שקדמו לה, זאת אומרת, שאותה דרגא רוחנית נפלאה קשורה לעולם, חודרת בעולם, ומשנה את העולם בפנימיות, אחת ולתמיד. הכינור בין שמונת הנימין מייצג את הגילוי האלוקי העתידי, שעל אף היותו כה נעלה, מ"מ הוא יתלבש בבריאה בפנימיותה, מצד גדר התחתונים.

עכשיו נבין את הקשר בין שם הפרשה-שמיני- לסיום הפרשה. שם הפרשה מייצג את הגילוי האלוקי שירד לעולם באותו ר"ח ניסן, אותו גילוי נעלה ואינסופי ששכן בצורת ענן השכינה על המשכן. אותו גילוי אלוקי קשור עם המספר "שמונה"- שכן מצד אחד הוא נעלה באין ערוך למציאות העולם ומצד שני, הוא חדר בעולם בפנימיותו. הדרך להגיע לזיכרון פנימי של מציאות העולם עד לדרגא שבה העולם עצמו חש באלוקות, היא ע"י ההכרה של כל אחד מאיתנו, שיש טומאה וטהרה בעולם, יש טוב ויש רע, ישנם בעלי חיים טמאים וישנם בעלי חיים טהורים. ע"י העבודה שלנו, ע"י העבודה להבדיל בין הטמא לטהור, בין הכשר והפסול, בין המותר והאסור היא זו שגורמת ומביאה ל... "יום השמיני"-גילוי השכינה בגאולה השלימה!

סיום הפרשה הוא זה המלמד אותנו את הדרך הנכונה והישרה להגיע לתכלית ולתחילת הפרשה. הדרך לגילוי אלוקות ("יום השמיני") עוברת דרך ההכרה העצמית של האדם על ההבדל בין טוב ורע, כשר ופסול, טמא וטהור. דווקא בעולם שבו קיימת היכולת לרע וטומאה, והאדם מצד בחירתו החופשית מתגבר, מתעלה ומתעדן מעל הנטייה הטבעית שלו, יכולה השכינה לשרות בפנימיות, בדיוק כמו ב"יום השמיני"!

ונסיים בסיפור מעניין המבליט כיצד דווקא המכשולים הניצבים בפנינו מגלים את הקב"ה בתודעה הפנימית שלנו: משפחה חרדית בבני ברק גידלה את כל ילדיה לבני תורה ויראי שמים, אבל עם הבן הצעיר הם חוו קשיים כואבים והוא עזב את הדרך. בתגובה הם ניתקו עמו את הקשר והרחיקו אותו מהבית. היה להם קשר עם אדמו"ר חשוב בבני ברק והוא קרא להם אליו. "הקב"ה שלח לכם ילד יקר, כדי להזכיר שהוא – הקב"ה – קיים – ואילו אתם מרחיקים את הילד הזה!? עד היום הכול הלך לכם בקלות וראיתם נחת מכל יוצאי חלצכם. מה עשה הקב"ה? שלח ילד אחד שילמד אתכם להתפלל. ואתם לוקחים את השליח ומרחיקים אותו!..."

[מבוסס על שיעור משיח בפרשה לפרשת שמיני -מחזור שני \(תשע"ד\), לשיעור המלא לחץ כאן](#)